

Itä-Suomi

Aluehallintovirasto

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON

VÄLIRAPORTTI 2011

25.8.2011

SISÄLLYSLUETTELO

1. VIRASTON TOIMINTA ENSIMMÄISELLÄ VUOSIPUOLISKOLLA 2011	3
2. TULOSSOPIMUKSISSA ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUMA-ARVIO	5
2.1 Peruspalvelujen saatavuuden arviointi	5
2.2 Sosiaali- ja terveydenhuolto.....	6
2.3 Ympäristöterveydenhuolto.....	7
2.4 Ympäristönsuojelu ja ympäristön kestävä käyttö	8
2.5 Sivistystoimi	8
2.6 Kuluttaja- ja kilpailuasiat sekä TEM:n hallinnonalan elinkeinovalvonta-asiat...	10
2.7 Sisäinen turvallisuus.....	10
2.8 Varautuminen.....	12
2.9 Kriisijohtaminen.....	13
2.10 Pelastustoimi.....	13
2.11 Kansainvälinen toiminta.....	13
2.12 Asiakaslähtöisyys ja palvelukanavat.....	15
2.13 Sähköinen asiointi	16
2.14 Prosessit	16
2.15 Sisäinen valvonta	17
2.16 Viestintä	17
2.17 Erikoistumistehtäviä koskevat tavoitteet	18
2.18 Johtamisen ja henkilöstön kehittäminen	22

LIITETIEDOT	24
-------------------	----

Liite 1. Suoritteiden ja palvelutavoitteiden toteutuminen 30.6.2011 mennessä (NETRA)

Liite 2. Määrärahatilanne

Liite 3. Arvio vuoden 2011 toteutuvasta henkilötövuosimäärästä

1. VIRASTON TOIMINTA ENSIMMÄISELLÄ VUOSIPUOLISKOLLA 2011

Viraston toimintaan on vuoden alkupuoliskolla vaikuttanut edelleen kireä taloustilanne ja kasvaneet tuottavuusveloitteet. Vuoden 2011 käyttösuunnitelma on kiristetty äärimmilleen. Toimintayksiköt ovat osittain ymmärtäneet tilanteen ja sopeuttaneet toimintansa käytettävissä olevaan rahoitukseen. Taloustilanne on kuitenkin vaikeuttanut toimintaa ja näillä näkymin kaikkia aluehallintovirastolle asetettuja lakisääteisiä tehtäviä ja asetettuja talous- ja palvelutavoitteita ei pystytä saavuttamaan. Toisaalta tiukka talous on tehostanut etsimään uusia työskentelytapoja. Heikko taloustilanne ja tuottavuusveloitteet ovat vaikuttaneet josain määrin henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen. Tilanne nähdään kuitenkin valoisampana kuin vuoden 2010 alkupuoliskolla, osittain siksi, että uuden aluehallinnon toiminta alkaa vakiintua.

Toiminta erikoistumisyksiköiden kanssa on sujunut pääsääntöisesti hyvin. Etelä-Suomen aluehallintoviraston kehittämissyksikön toimintaa on hankaloittanut resurssipula ja henkilöstön vaihtuminen sekä myös monet yhtä aikaa menossa olevat kehittämisshankkeet. Yhteistyö aluehallintovirastojen yhteisen viestinnän kehittämiseksi on tänä vuonna käynnistynyt hyvin. Hankintoihin ja sisäiseen tarkastukseen erikoistuneiden yksiköiden tehtäväkenttään ko. asiat eivät kuulu maistraattien osalta, joten maistraatit työllistävät maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikköä sekä hallintopalvelujen vastuuyksikköä merkittävästi. Tietohallinnon keskittyminen Lapin aluehallintoviraston tietohallintoyksikköön koetaan vielä monelta osin vaikeaksi. Atk-laitteiden hankintapäätökset tehdään kaukana kuulematta käyttäjien tarpeita ja toiveita. AHTI-yksikön palvelujen ja lähituen saantiin totutaan vähitellen. Tietohallintoyksikkö on ryhtynyt nyttemmin valmistelemaan aluehallintovirastojen yhteisiä lausuntoja, joihin virastot esittävät kommenttinsa. Tämä koetaan myönteisenä edistyksenä. Vuoden 2010 alkupuoliskolla viraston toimintaa haittasivat tietoliikenne-, työasema-, sähköposti- ja puhelinvaiheongelmat. Näitä ongelmia ei vuoden 2011 puolella enää ole merkittävästi ollut.

Itä-Suomen aluehallintovirastossa toimivien kahden erikoistumisyksikön kanssa yhteistyö on sujunut hyvin. Hallintopalvelujen vastuuyksikölle tuottaa jatkossa ongelmia antaa tuki-palveluja maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikölle sovitulla tavalla johtuen hallinnon henkilöstöön kohdistuvista kasvavista tuottavuusvelvoitteista ja virkarakenteesta.

Aluehallintovirasto on pitänyt tiivistä yhteyttä kuntiin, maakuntaliittoihin, ELY-keskuksiin, so-tilasläänneihin sekä ministeriöihin ja keskusvirastoihin. Hallitusohjelman 2012 - 2015 valmistelussa virastolta kysyttiin Itä-Suomea koskevia olosuhdetietoja ja näkemyksiä. Aluehallintovirastojen yhteisen strategia-asiakirjan valmisteluun on osallistuttu. Senaatti-kiinteistöjen kanssa on käynnistetty toimitilojen tehostamisstrategia. Tiloja on vuokrattu myös muille valtion toimijoille ja muille ulkopuolisille.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue

Tulostavoitteet on saavutettu vielä suhteellisen tyydyttävästi ottaen huomioon koko ajan niukkenevat resurssit. Vastuualueella on panostettu entistä enemmän moniammatilliseen ja poikkihallinnolliseen yhteistyöhön sekä kehitetty valvontamenetelmiä.

Viraston aloittaessa toimintansa vuonna 2010 oli henkilöstöä vastuualueella 74 ja nyt 61. Resurssivajetta lisää myös se, että osa-aikaeläkkeellä olevien määrä on aikaisempaa suurempi ja synergiaetua heikentää henkilöstön sijoittuminen kolmelle paikkakunnalle.

Tuottavuusohjelman toteuttaminen ja siihen liittyvä sattumanvarainen henkilöstön vähentäminen haittaavat kuitenkin toiminnan suunnitelmallista, pitkäjänteistä kehittämistä ja osin tulostavoitteiden saavuttamista ja lakisääteisten tehtävien toteuttamista. Liiallinen työmäärä suhteessa resursseihin on uhkana työssä jaksamiselle ja työhyvinvoinnille.

Tietoliikenneongelmat ja atk-tuen saannin vaikeus hidastavat työntekoa. Toimitilojen käytön tehostamiseen liittyvät muutokset aiheuttavat epätietoisuutta työntekijöissä.

Vastuualueella on tehty tiivistä yhteistyötä toiminta-alueen ELY-keskusten ja maakuntaliittojen kanssa.

Keskushallinnon ohjaus aluehallintovirastojen suuntaan on siilomaista. Vastuualueen näkemyksen mukaan ministeriöiden ja keskusvirastojen välistä yhteistyötä tulee olennaisesti lisätä. Myös keskusvirastojen (Valvira, kilpailuvirasto, kuluttajavirasto, Evira, THL) ja aluehallintovirastojen välistä yhteistyötä ja työnjakoa tulee selkeyttää.

Ympäristölupavastuualue

Ympäristö- ja vesitalouslupahakemusten käsittely on vuoden 2010 tavoin sujunut ripeästi. Kirjaamotoiminnan Ahjo-osaamisen säilyminen on huolestuttanut, sillä nopea ja virheetön kirjaus on ensiarvoisen tärkeää vastuualueen toiminnan kannalta. Erikoistumisyksiköiden kanssa ei vastuualueella ole ollut varsinaista yhteistyötä.

Pelastustoimi ja varautuminen -vastuualue

Vastuualueen toimintaa on vuoden alkupuoliskolla vaikeuttanut henkilöresurssien vähentyminen eläkkeelle jäämisten vuoksi. Vastuualueen johtaja jäi eläkkeelle 1.8.2010. Säästösyistä johtajan virkaa on 1.8.2010 alkaen hoitanut määräaikaiseen virkasuhteeseen nimittynä vastuualueen pelastusylitarkastaja, jonka oma virka on siitä lähtien ollut ilman viranhaltijaa. Toinen pelastusylitarkastajista jäi eläkkeelle 1.4.2011 (lomalle jo 12/2010) ja virka on siitä lähtien ollut täyttämättä. Virasto on osoittanut tämän viran valtion tuottavuusohjelmaan. Lisäksi suunnittelija on osa-aikaeläkkeellä, joten laskennallisesti vastuualueella on käytettävissä enintään vain n. 4,5 htv. Tehtävien uudelleen järjestely on vienyt lisäksi oman aikansa. Myös määrärahatilanne on ollut äärimmäisen kireä, joten tärkeistekin virkamaita on ollut pakko tinkiä.

Vastuualueen toiminta on mainitun kahden keskeisen viranhaltijan vajauksen vuoksi ratkaisevasti vaikeutunut esimerkiksi vuoden 2010 ensimmäiseen vuosipuoliskoon verrattuna. Viereille tulleet vastuualueen lakisääteiset tehtävät on hoidettu, mutta esimerkiksi runsaasti valmistelutyötä edellyttävään varautumistoimintaan resurssit ovat riittäneet vain osittain. Muun muassa Pohjois-Savon alueen valmiusharjoitus on jouduttu siirtämään myöhemmäksi. Kehittämiseen ja valmisteluun ei työaikaa ole riittänyt.

Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö

Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö on jatkanut työtään aluehallintovirastojen ja maistraattien työnantajatoiminnan kehittämiseksi. Toimintaa on kevätkaudella 2011 leimannut erityisesti aluehallintovirastojen palkkausjärjestelmän valmistelu sekä uusien hankkeiden, Kiekun ja maistraattien toimialueiden yhdistämisen käynnistyminen.

Maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö

Vuoden 2011 ensimmäisellä vuosipuoliskolla, helmi-maaliskuussa, yksikkö kävi Kuopiossa 24 maistraatin kanssa tulosneuvottelut, joissa sovittiin tulostavoitteet ja jaettiin toimintaresurssit. Samassa yhteydessä ohjaus- ja kehittämissyksikön päällikkö kävi kehityskeskustelun kunkin maistraatin päällikön kanssa. Tulosneuvottelukierros oli yksikön historian toinen.

Tulosohjausprosessia kehitettiin edellisvuodesta ja tulosohjausasiakirjoja selkiytettiin vastaamaan talousarviotavoitteita. Kehittämisen tukena käytettiin vuosina 2010 ja 2011 tehtyä Webropol-kyselyä, jolla selvitettiin tulosohjauksen toimivuutta maistraattien näkökulmasta. Tulosten perusteella maistraatit ovat kokeneet tulosohjauksen toimivaksi, sillä kaikkien vastausten keskiarvo nousi 3,42:stä 3,75:een (asteikko 1-5).

Yksikkö järjesti toukokuussa maistraattien päälliköille ajankohtaispäivät, joiden teemana oli toimialueiden laajentaminen. Mikkelissä järjestetyillä päivillä käsiteltiin myös talouden ja kehittämistoiminnan ajankohtaisia asioita sekä maistraattien sisäisen tarkastuksen ja valvonnan kehittämistä.

Yksikön tehtävät keskittyvät vuonna 2011 hyvin pitkälti maistraattien toimialuejakomuutosten läpiviennin toimeenpanoon (VM:n asetus maistraattien sijaintipaikoista ja yksiköistä). Rekisterihallintoasetuksen 11 §:n muutos on tuonut yksikölle lisää tehtäviä, kuten maistraatin päällikön virkojen perustamisen ja nimittämisen, lakkauttamisen ja viran nimen muuttamisen. Yksikkö on käynnistänyt uusien (9) maistraattien päällikköjen ilmoittautumismenettelyn, perustanut virat ja tehnyt päätökset uusista maistraatin päälliköistä kesäkuun lopussa.

Yksikön toimintaa on varjostanut kuluvana vuonna omien toimintamäärärahojen karsiminen yli 60 prosentilla esitetystä määrärahatarpeesta. Lisäksi maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikön tehtäviin liittyvien tukipalvelujen järjestämisestä ja resursoinnista on jouduttu käymään neuvottelua Itä-Suomen aluehallintoviraston hallintopalvelujen vastuuyksikön kanssa. Neuvottelussa selkeytettiin yksikön ja maistraattien odotuksia taloushallinnon, viestinnän ja sisäisen tarkastuksen tehtävien osalta. Myös taloushallinnon tehtävien rajapintoja selkiytettiin. Toukokuussa 2011 yksikölle vahvistettiin työjärjestys ja työnjakoa täsmennettiin.

2. TULOSSOPIMUKSISSA ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUMA-ARVIO

2.1 Peruspalvelujen saatavuuden arviointi

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto seuraa, valvoo ja arvioi peruspalvelujen saatavuuden lain mukaista ja yhdenvertaista toteutumista.

Toteuma-arvio:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue on seurannut, valvonut ja arvioinut peruspalvelujen saatavuuden lainmukaista ja yhdenvertaista toteutumista. Se on tehnyt valvontakäyntejä, auditointeja, pienimuotoisia selvityksiä ja peruspalvelujen arvioinnin. Palvelurakennemuutoksen osalta on välitetty tietoa sosiaali- ja terveysministeriöön ja Valviraan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontatoimintaa on yhdenmukaistettu ja otettu käyttöön valtakunnallisiin valvontaohjelmiin liittyviä lomakkeita. Toimintamalleja on kehitetty proaktiivisempaan suuntaan. Kuntien ja kuntayhtymien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon yritysten ja järjestöjen edustajia tavataan säännöllisesti.

Pelastustoimen palvelut tuotetaan alueellisilla pelastuslaitoksilla. Pelastustoimen vastaajissa (mm. toimintavalmiusaika) ja tulipalojen sekä muiden onnettomuuksien määrässä

tai muussa toiminnassa ei ole havaittu poikkeamaa aikaisempien vuosien vastaaviin ajanjaksoihin verrattuna.

2.2 Sosiaali- ja terveydenhuolto

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto varmistaa sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnan toimivuuden.

Toteuma-arvio:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueen valvontatyö toteutuu moniammatillisena yhteistyönä. Ympäri vuorokautista hoivaa ja hoitoa koskeva selvitys on toteutettu ja useisiin toimintayksiköihin on lähetetty lisäselvityspyyntöjä. Omavalvonta on otettu esille palvelun tuottajille suunnatuissa työkokouksissa sekä päivittäisessä ohjaus- ja valvontatyössä. Valvonnan yhdenmukaistamiseksi on tehty yhteistyötä Valviran kanssa. Työnjaossa ja yhteistyössä sekä valvontamenetelmissä on edelleen paljon kehitettävää. Aluehallintovirastojen käytössä olevat sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaresurssit ovat riittämättömät tarpeeseen nähden.

Hoitoon pääsyä on alueella valvottu valtakunnallisen valvontasuunnitelman mukaisesti.

THL:n maaliskuussa 2011 tekemän selvityksen perusteella lähetettiin selvityspyyntö kahdelle yksikölle. Päätöksessä perusterveydenhuollon yksikköä kehoitettiin parantamaan kuntalaisille antamaa ohjeistusta puhelinpalvelujärjestelmän toimivuudesta. Puhelinoperaattorin kanssa tulee myös päätöksen mukaan selvittää ne mahdollisuudet, joilla todellinen puheluiden läpipääsyprosentti saadaan selville

Kolmelle sairaanhoitopiirille (yksittäisten erikoisalujen osalta) ja yhdelle perusterveydenhuollon yksikölle, joka tuottaa erikoissairaanhoidon palveluita, lähetettiin selvityspyynnöt joulukuun 2010 THL:n selvitysten perusteella. Kyseisten sairaanhoitopiirien osalta asia ei antanut aihetta enempisiin toimenpiteisiin. Valviran ja aluehallintovirastojen tehtäväjaon mukaisesti (koko sairaanhoitopiirin toiminta) Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriä valvoo Valvira. Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoitoa tuottavalle kuntayhtymälle annettiin määräys palvelujen saattamiseksi lain edellyttämälle tasolle. Samalle kuntayhtymälle annettiin uusi määräys saattaa palvelut lain edellyttämälle tasolla 30.9.2011 mennessä. Jos kuntayhtymä ei toteuta edellä mainittua veloitetta asetetussa määräajassa, tulee aluehallintovirasto tehostamaan määräystä sakon uhalla.

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto osallistuu sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten linjausten toimeenpanoon.

Toteuma-arvio:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueen henkilöstö osallistuu valtakunnallisten linjausten tekemiseen Valviran työryhmäjäsenyyksien ja oppaiden kirjoitusprosessien kautta.

Valvontaa on kohdennettu tulossopimuksen mukaisesti eri asukas- ja potilasryhmille hoitotakuun toteutumisen valvontaan ja tehostettuun palveluasumiseen, kotiin annettaviin palveluihin, lastensuojelun sekä toimeentulotuen toteutumisen valvontaan.

Peruspalvelujen arvioinnissa on hyödynnetty THL:n hallinnonalan hyvinvointiosion kansallista raporttia. THL:n valtakunnallisessa raportissa on käytetty Itä-Suomen aluehallintovirastossa aikaisemmin tehtyä selvitystä.

2.3 Ympäristöterveydenhuolto

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto edistää kuntien ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden muodostumista mahdollistaen erikoistumisen ympäristöterveydenhuollon valvontatehtävissä. Lisäksi aluehallintovirasto tukee ja valvoo kuntien vastuulla olevan ympäristöterveydenhuoltoon liittyvän valvonnan toimeenpanoa.

Toteuma-arvio:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue on ohjannut kuntia ja antanut lausunnot yhteistoiminta-alueista ministeriölle. Yhteistoiminta-alueiden muodostuminen on sujunut pääosin hyvin. Tavoitteen edistämiseksi on STM:n johdolla käyty seutukuntaneuvottelu Pielisen Karjalan kuntien kanssa helmikuussa. Pielisen Karjalan kunnat ovat kesäkuussa tehneet päätöksen yhteistoimintaneuvottelujen aloittamisesta Joensuun seudun ympäristöterveydenhuollon kanssa. Kangasniemi ja Mikkeli ovat käynnistäneet yhteistyöneuvottelut. Vastuualue toteutti auditointeja tulossopimuksen mukaisesti.

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto varmistaa ympäristöterveydenhuollon viranomaisvalvonnan suunnitelmällisuuden, riskiperusteisuuden, yhdenmukaisuuden, kattavuuden ja kustannustehokkuuden toteutumisen ja yhtäläisen toimivuuden koko maassa.

Toteuma-arvio:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue on toteuttanut tulostavoitetta ohjaamalla ja antamalla palautetta kunnan valvontaviranomaiselle sen suunnittelemasta ja suorittamasta kemikaali-, terveydensuojelu- ja tupakkalain viranomaisvalvonnasta. Elintarvikevalvonnan osalta tulostavoitteita ei tulla täysimääräisesti saavuttamaan tuottavuusohjelman aiheuttaman henkilöstövähennyksen vuoksi.

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto varmistaa eläinlääkintäpalveluiden saatavuuden sekä edistää eläinten terveydenhuoltoa.

Toteuma-arvio:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue on ohjannut, valvonut ja arvioinut paikallisten valvontaviranomaisten työtä sekä suorittanut valvontaa. Vastuualue on osallistunut STM:n organisoimalle seutukäynnille, jonka tavoitteena oli tukea palvelujen saatavuutta ja toiminnan yhdenmukaisuutta yhteistoiminta-alueella. Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue on toteuttanut valtakunnallisia valvontaohjelmia ja ohjannut kuntien valvontasuunnitelmien tekemistä. Läänineläinlääkäreiden virkavapauksien ja niiden täyttöprosessien pituuden vuoksi ei eläinlääkintäpalvelujen saatavuutta ole pystytty arvioimaan tulostavoitteiden mukaisesti. Vaihtuvuus, virkavapaudet ja läänineläinlääkäreiden työmäärä on vaikuttanut tehtävien hoitoon.

2.4 Ympäristönsuojelu ja ympäristön kestävä käyttö

Vuodelle 2011 asetetut tulostavoitteet (200) myönnettävien lupien suhteen tullaan saavuttamaan, sillä kesäkuun loppuun mennessä lupia oli myönnetty 109, joista ympäristönsuojelulain mukaisia lupia oli 70 ja vesilain mukaisia 39. Lupamaksuissa sen sijaan ei päästä asetettuun 430 000 euron tavoitteeseen – kesäkuun lopun tilanne oli noin 200 000 euroa. Lupien käsittelyaikatavoitteissa tultaneen pysymään.

Arvio vuoden 2011 toteutuvasta henkilötyövuosimäärästä on 18,7, kun ympäristöministeriön asettama kehys on noin 17 htv. Ns. ylimääräisillä henkilötyöpanoksilla vastuualue tekee yhteistoimintaa Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueen kanssa vastaamalla kokonaisuudessaan 22 vesitalouslupan käsittelystä. Lisäksi muutaman asian osalta osallistutaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston lupa-asian käsittelyyn.

2.5 Sivistystoimi

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto edistää kansalaisten oikeusturvan toteutumista opetustoimen alueella lainsäädännön mukaisena muutoksenhaku-, oikaisu- ja osin laillisuusvalvontaviranomaisena ja tehtävään liittyvällä informaatio-ohjauksella.

Toteuma-arvio:

Aluehallintovirastolle on tullut useita valituksia kuntien päätöksistä, joita ei ole perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla. Tämä heikentää oppilaiden oikeusturvaa. Kuntien opetustoimen johdon ja rehtorien tietämystä oppilasta koskevien päätösten perustelemisvelvollisuudesta tulisi tehostaa.

Opiskelijoiden oikeusturva ei toteudu toisen asteen yhteishaussa hakeneiden opiskelijoiden opiskelijaksi ottamista koskevien päätösten muutoksenhaun osalta, koska osa oppilaitoksista ei tee päätöksiä valitsematta jääneistä. Jos opiskelija ei saa oppilaitoksesta päätöstä valituksensa liitteeksi, valitus jätetään pääsääntöisesti tutkimatta.

Nykyistä käytäntöä olla tekemättä ko. päätöksiä perustellaan sillä, että päätöksiä pitäisi tehdä paljon ja se aiheuttaa liian paljon työtä. Tällainen perustelu ei ole lain mukainen. Ministeriöstä tulisi saada selkeä ohjeistus toisen asteen oppilaitoksille ko. päätöksenteosta.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue on järjestänyt keväällä 2011 yhden koulutustilaisuuden oppilasta koskevasta päätöksenteosta.

Koulukiusaamista koskeneita kanteluita on ollut tarkastelujaksolla yhteensä neljä kappaletta. Ne koskevat perusopetusta. Kanteluiden kritiikki kohdistuu ensisijaisesti opetushenkilökunnan puuttumiskyvyn korkeuteen ja siihen, etteivät peruskoulut ole pystyneet vähentämään koulukiusaamista. Kiusaamisen muotoja ovat olleet kanteluiden mukaan pahoinpitelyt, nimittelyt, herjaavien tekstien kirjoittaminen koulun seinille sekä kiusattavan oppilaan omaisuuden tärveleminen.

Aluehallintovirasto on päätöksissään katsonut koulujen ilmoittamat toimet kiusaamisen ehkäisemiseksi riittäviksi. Tähän arvioon on vaikuttanut se, ettei kanteluissa ole esitetty yksiselitteistä näyttöä, vaan pikemminkin toisen käden tietoa kiusaamisesta.

Aluehallintovirasto on havainnut puutteeksi ammatillisen aikuiskoulutuksen osalta tutkintotodistuksen saamisen hitauden. Kaikki tutkintoon vaadittavat kurssit suorittaneet opiskelijat ovat pahimmillaan joutuneet odottamaan useita kuukausia tutkintotodistuksia, koska tutkintotodistuksen saaminen edellyttää tutkintotoimikunnan kokoontumista. Tämä on johtanut siihen, ettei opiskelijoilla ole mahdollisuutta saada opintososiaalisia etuuksia, koska he eivät voi suorittaa esimerkiksi opintotuen saamiseksi edellyttävää määrää opintoja opintotukikukautta kohti, eivätkä he pääse ilmoittautumaan työttömiksi työnhakijoiksi.

Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa ei ole erityisiä säännöksiä tutkintotodistusten antamisen viivytyksettömyydestä tai tilapäisen tutkintotodistuksen antamisesta tilanteissa, joissa tutkintotodistuksen saaminen viivästyy esimerkiksi siitä syystä, ettei tutkintotoimikunta kokoontunut riittävän useasti. Asioiden käsittelyn viivytyksettömyydestä on säädetty ainoastaan hallintolaissa, jossa ei ole asian käsittelylle asetettuja enimmäisaikoja. Tämä menettelyllinen perusoikeus ei ole aina toteutunut. Aluehallintovirasto on ottanut näissä kanteluissa kannakseen, että opiskelijan tulisi saada tilapäinen tutkintotodistus, jolla opiskelija voi osoittaa valmistumisensa esimerkiksi työ- ja elinkeinotoimistoille, jotka ovat hyväksyneet tilapäisiä tutkintotodistuksia työministeriön ohjeen mukaisesti.

Aluehallintovirasto on pyytänyt kahta ammatillista aikuiskoulutusta järjestävää oppilaitosta antamaan selvityksen 31.8.2011 mennessä tilapäisen tutkintotodistuksen antamisesta opiskelijoille.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue on ohjeistanut kuntia ja yksityisiä koulutuksen ylläpitäjiä ilmoittamaan lomautuksista ja niiden aikaisista opetusjärjestelyistä. Niiden pohjalta tullaan antamaan informaatio-ohjausta. Opetushenkilöstön lomautuksia ei Itä-Suomessa ole ollut vuoden 2011 alkupuoliskolla.

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto edistää osaltaan valtakunnallisten koulutuspoliittisten tavoitteiden toteutumista tehtäväalueeseen kuuluvalla lyhytkestoisella opetushenkilöstön täydennyskoulutuksella ja informaatiotilaisuuksilla.

Toteuma-arvio:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue on järjestänyt opetushenkilöstön lyhytkestoisista täydennyskoulutusta ja informaatiotilaisuuksia suunnitelman mukaisesti yhteistyössä ELY-keskusten kanssa. Koulutustilaisuuksiin on ollut runsas osanotto.

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto osallistuu vuonna 2010 käynnistettävän Osaava-täydennyskoulutusohjelman toimeenpanoon.

Toteuma-arvio:

Osaava-ohjelman toimeenpanoa on jatkettu, järjestetty hanketapaamisia, tehty valtionavustuspäätökset ja ohjattu hankkeita.

2.6 Kuluttaja- ja kilpailuasiat sekä TEM:n hallinnonalan elinkeinovalvonta-asiat

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto edistää tervettä ja toimivaa taloudellista kilpailua sekä kuluttajien luottamusta markkinoiden toimintaan.

Toteuma-arvio:

Aluehallintoviraston kilpailuasioiden tuntemusta on pyritty lisäämään ja valmiutta havainnoida kilpailun toimivuuden kannalta merkityksellisiä seikkoja on vahvistettu järjestämällä tietoisuuskampanjoita vastuualueen henkilöstölle. Toukokuussa 2011 järjestettiin kartellin tunnistamisasioista yhteistyökokous alueen hankintapäälliköille.

Kuluttajahallinnossa on keskitytty alkuvuoden aikana valvontaan. Alueella on käynnistetty valmismatkaliikkeiden valvontakampanja ja viisi muuta alueellista valvontakampanjaa. Väli-tysliikkeille on lähetetty markkinointiohjeet ja markkinointia on seurattu lehti-ilmoituksista. Talous- ja velkaneuvonnassa maksettiin valtion lisäkorvausta neuvontayksiköille tarveharkintaperusteisesti.

2.7 Sisäinen turvallisuus

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto osallistuu sisäisen turvallisuuden ohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteuttamiseen.

Toteuma-arvio:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue on osallistunut sisäisen turvallisuuden ohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteuttamiseen osallistumalla poikkihallinnollisen työryhmän toimintaan ja pitämällä turvallisuusasioita esillä kuntakäynneillä, järjestetyissä koulutuksissa ja työkokouksissa sekä esim. kuntien päihdehyshenkilötapaamisissa. Itä-Suomen aluehallintoviraston sisäisen turvallisuuden toimintaohjelman painopisteinä ovat: syrjäytymisen ehkäisy ja alkoholihaittojen torjunta; paikallisen turvallisuussuunnittelun edistäminen; omatoimisen varautumisen tukeminen sekä asumisen paloturvallisuus. Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa on tehty yhteistyötä mm. maahanmuuttajiin liittyvissä asioissa. Lisäksi on tehty poikkihallinnollisia ja sektorirajat ylittävää yhteistyötä eri viranomaisten, yritysten ja järjestöjen kanssa. Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue on tehnyt toimintasuunnitelman perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn liittyvästä työstä.

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto tehostaa osaltaan ennalta ehkäisevää toimintaa.

Toteuma-arvio:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueella ehkäisevää näkökulmaa on korostettu erityisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, päihdehuoltoon ja väkivaltatyöhön liittyvissä tapaamisissa sekä opettajien lyhytkestoisessa täydennyskoulutuksessa. Asia on otettu esille myös asiantuntija-artikkeleissa, joita on julkaistu eri lehdissä. Moniammatillista toimintaa on tuettu olemalla itse esimerkkinä siitä sekä nostamalla se esille eri tilaisuuksissa.

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto huolehtii toimivaltansa puitteissa ihmisten ja yhteiskunnan turvallisuudesta muuttuvissa oloissa.

Toteuma-arvio:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue on välittänyt tilannekuvaa Etelä-Savossa sattuneesta, laajoja alueita kattaneesta sähkökatkoksesta ja sen vaikutuksista alueen asukkaiden turvallisuuteen. Ohjauksella on varmistettu, että viranomaisten toiminta ko. häiriötilanteessa on ollut tehokasta ja perustunut vahvaan yhteistyöhön ja kumppanuuteen.

Pelastustoimi ja varautuminen -vastuualue:

Toiminta sisäisen turvallisuuden ohjelmassa asetettujen tavoitteiden edistämiseksi on edennyt hyvin. Virastoon on aiemmin perustettu sisäisen turvallisuuden työryhmä, jossa ovat edustettuina kaikki vastuualueet sekä kutsuttuina asiantuntijaedustajina Pohjois-Karjalan rajavartiosto, Suomen Punainen Risti Savo-Karjalan piiri ja Etelä-Savon maakuntaliitto sekä Pohjois-Savon ELY-keskus. Pelastustoimi ja varautuminen -vastuualue ja poliisin

vastuualueella työskentelevät poliisimiehet osallistuvat työryhmän toimintaan. Pohjois-Karjalassa järjestetty valtakunnallinen sisäisen turvallisuuden seminaari toteutettiin onnistuneesti. Pohjois-Savon liiton vetämä Pohjois-Savon maakunnallinen turvallisuussuunnitelma valmistui keväällä ja suunnittelutyön painopiste on siirtynyt kuntiin. Syksyllä elinkeinoelämän kanssa järjestettävän Itä-Suomen turvallisuusfoorumin valmistelu on edennyt hyvin. Turvallisuuksuunnitelman laatimisesta järjestettiin kaikille suunnitelman laatimiseen osallistuville tahoille suunnitteluseminaari 7.5.2011. Itä-Suomen aluehallintoviraston ylijohdaja on osallistunut valtakunnallisessa työryhmässä alueellisen sisäisen turvallisuuden yhteistyön toimintamallin laatimiseen. Sisäisen turvallisuuden työryhmän toiminta on kokonaisuudessaan ollut erittäin aktiivista eli tulostavoitteet tältä osin saavutetaan.

Vastuualue on mm. osallistunut yhdessä SM:n pelastusosaston kanssa uuden pelastustoilain edellyttämien pelastustoimen valvontasuunnitelmien laadinnan valmisteluun.

2.8 Varautuminen

Tulostavoite:

Aluehallintoviraston tehtävänä on

- varautumisen yhteensovittaminen alueella ja siihen liittyvän yhteistoiminnan järjestäminen
- valmiussuunnittelun yhteensovittaminen
- alueellisten maanpuolustuskurssien järjestäminen
- kuntien valmiussuunnittelun tukeminen, valmiusharjoitusten järjestäminen sekä alue- ja paikallishallinnon turvallisuussuunnittelun edistäminen.

Toteuma-arvio:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue on tukenut kuntien ja palvelujen tarjoajien valmiussuunnittelua antamalla ohjausta ja neuvontaa. Alueella on käynnistetty päivittäistavarahuollon aluepoolikokeilu eri toimijoiden yhteistyönä. Päivittäistavarahuollon valmiusharjoituksen, joka pidetään toukokuussa 2012 Pieksämäellä, suunnittelu on käynnistetty yhteistyössä Elintarviketeollisuusliiton kanssa.

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto varautuu omalla toimialallaan yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategian mukaisesti uhkakuviin.

Toteuma-arvio:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueen valmiussuunnitelmaa päivitetään vastaamaan entistä paremmin poikkihallinnollista organisaatiota ja toimintavalmiutta erityisesti normaaliajan häiriötilanteissa.

Kevätkaudella Itä-Suomen valmiustoimikunta on kokoontunut kaksi kertaa. Kokousten yhteydessä on tutustuttu jäsentahojen varautumistoimintaan. Samoin maakunnalliset valmius-

ryhmät jatkavat työskentelyään entiseen tapaan. Viranomaisten välinen yhteistoiminta ja turvallisuussuunnittelu on ollut aktiivista. Viranomaisten välinen yhteistyö, mm. alueellisissa valmiusryhmissä, on ollut aktiivista ja on toiminut varautumisessa ja valmiussuunnittelussa hyvin.

Suunnitellut maanpuolustuskurssit on toteutettu. Eniten mittavaa valmistelutyötä vaativat yleiskurssit, joita pidettiin keväällä yksi. Jatkokursseista toinen oli keväällä ja toinen pidetään syyskaudella. Ensi vuosi on entistäkin vaativampi, koska maakunnallisia yleiskursseja on kaksi ja jatkokursseja yksi. Lisäksi järjestetään koko Itä-Suomen kattava valmiuskurssi eli yhteensä neljä kurssia.

Vuodelle 2011 suunniteltu Pohjois-Savon valmiusharjoitus siirrettiin vastualueen henkilöresurssipulan vuoksi viraston johdon päätöksellä ainakin seuraavaan vuoteen. Muiden varautumiseen liittyvien tavoitteiden toteuttaminen painottuu vuoden loppupuoliskolle.

2.9 Kriisijohtaminen

Aluehallintovirastolla on paikkakunnittain selvitetty Itä-Suomen aluehallintoviraston kriisijohtamissuunnitelman mukaisesti häiriö- ja erityistilanteiden johtamistilat ja viestiyhteydet.

Aluehallintovirasto on irtisanonut johtokeskustilojensa vuokrasopimuksen päättyväksi 1.6.2011. Syynä vuokrasopimuksen irtisanomiseen oli Itä-Suomen aluehallintoviraston tiukka taloustilanne. Tarvittaessa johtamistiloina käytetään viraston normaaleja toimitiloja. Johtokeskuksen tilaongelmaan pyritään löytämään ratkaisu esim. yhteisistä tiloista Mikkelin kaupungin ja ELY-keskuksen kanssa tai vuokraamalla Senaatti-kiinteistöiltä osa entisistä johtokeskustiloista.

Itä-Suomen aluehallintoviraston ja Itä-Suomen Sotilasläänin välinen yhteistoimintasopimus on valmisteltu yhteistyössä ja se allekirjoitetaan alkusyksystä.

2.10 Pelastustoimi

Pelastustoimen suunnittelun yhteensovittaminen tapahtuu pelastusjohtajien vetämissä alueellisissa valmiusryhmissä. Vastuualue on pitkin kevättä varautunut uuden pelastuslain voimaantumiseen 1.7.2011 alkaen. Vastuualueelta on edustus valvontasuunnitelman laadintaohjetta valmistelevalle työryhmässä.

Vastuualue on avustanut Pohjois-Suomen aluehallintovirastoa metsäpalojen lentotähystystoiminnan järjestämisessä sisäasiainministeriön ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ohjaamalla tavalla.

2.11 Kansainvälinen toiminta

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön ja lähialueyhteistyöhön toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Toteuma-arvio:

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue on edistänyt opetusalan toimijoiden kansainvälisen yhteistyön syntymistä ja lähialueyhteistyötä. Vastuualue on tehnyt kuluvaan vuoteen koskevan kansainvälisen yhteistyön toimintasuunnitelman, joka linkittyy strategiseen tulossopimukseen sekä ja ELY-keskusten kansainvälistymisstrategioihin. OKM:n lähialueyhteistyö on kohdentunut mm. suomenkielen oppikirjaan liittyvän äänitteiden tekoon, koululaisten kielikilpailun järjestämiseen sekä delegaatiovierailuihin. Vastuualue on tiedottanut CIMO:n tarjoamista kansainvälistymispalveluista maakunnittain järjestetyissä tilaisuuksissa.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue on huolehtinut ympäristöterveydenhuollon EU-lainsäädännön mukaisten velvoitteiden toimeenpanosta. Venäjän eläntätilannetta on seurattu.

Lähialueyhteistyö

Tavoitteena on uusia puitesopimus Karjalan tasavallan kanssa kuluvaan vuoden aikana. Yhteistyö on jatkunut pelastustoimen alalla aikaisempien vuosien tapaan.

Opetusalalla on tehty yhteistyötä lähinnä opetus- ja kulttuuriministeriön lähialuerahoituksella.

Karjalan tasavallan opetushallinnon kanssa on jatkunut sopimus pohjainen yhteistyö. Suomen kielen 3. luokan oppikirjaan on tuotettu materiaalia Itä-Suomessa. Loppuvuodesta tehdään 4. luokan oppikirjan tarkistaminen ja äänitteet.

Karjalan tasavallan opetushallinnon edustajille on järjestetty kaksi asiantuntijavierailua, tutustumista oppilaitoksiin sekä kansainväliseen Sci-fest tiedetapahtumaan Joensuussa. Lisäksi on toimitettu suomenkielistä lehteä kolmeen Karjalan tasavallan kouluun. Karjalan tasavallan koululaisten kielikilpailun voittajille järjestettiin neljän päivän opintomatka Suomeen.

OKM:n lähialuerahoituksessa on tehty yhteistyötä Itä-Suomen alueen kolmen ELY-keskuksen (Etelä-Savo, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo) kanssa. Aluehallintovirasto on järjestänyt suomalais-venäläisen kulttuurifoorumin tiedotustilaisuuksia (2). Kulttuurifoorumiin Saranskissa lokakuussa osallistuvat lähialuerahoituksella ELY-keskusten ja Itä-Suomen aluehallintoviraston edustajat. Teemana on myös koulujen kulttuuriopetus. ELY-keskuksen Fermeri-ammattitaitokilpailua on myös tuettu OKM:n rahoituksella

Pietarissa osallistuttiin kesäkuussa Itä-Suomen business-edustuston tilaisuuteen ja samalla käytiin neuvotteluja media-alan oppilaitoksen, Pietarin valtiollisen Filmi ja TV-yliopiston kanssa yhteistyöhankkeista itäsuomalaisten toimijoiden kanssa.

Itä-Suomen aluehallintoviraston pelastustoimi ja varautuminen -vastuualue on tehnyt lähialueyhteistyötä SM:n pelastusosaston johdolla, hyvässä yhteistyössä Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen ja Pelastusalanliiton kanssa. Yhteistyö on toteutettu erikseen laaditun ja SM:n pelastusosaston ja UM:n hyväksymän hankesuunnitelman mukaisesti. Vuodelle 2011 suunnitellut ensimmäisen vuosipuoliskon tapahtumat on toteutettu ja asetetut toiminnalliset tavoitteet on saavutettu. Yhteistyöstä laaditaan vuosiraportti 2011 SM:n pelastusosastolle vuoden 2012 alussa SM:n ohjeistamalla tavalla.

Muu kansainvälinen yhteistyö

Kiinan Henanin maakunnan hallinnon edustajia vieraili kesäkuussa varakuvernööri Li Xin-min'in johdolla uudistamassa aikaisemmin Itä-Suomen lääninhallituksen kanssa tehtyä ystävyysalueen yhteistyöasiakirjaa. Henanin edustajat halusivat yhteistyötä koulutuksen ja yritysten kehittämisen aloilla. Kiinan Henanin maakunnasta vierailivat heinäkuun alussa Zhengzhou Railway Vocational & Technical Collegen johtajat, jotka toivoivat englanninkielisiin ohjelmiin opettajanvaihtoa. Oppilaitos on monialainen ammattikorkeakoulu ja opiskelijoita on yli 13000.

Kiinan Hebein maakunnasta vieraili kesäkuussa maakunnan korkeinta hallintoa poliittisen sihteerin Zang Shengyen johdolla. Erityisesti heitä kiinnosti yhteistyö Itä-Suomen alueen yliopistojen kanssa ja ympäristöteknologia. He tutustuivat Mikkelissä vesitutkimukseen ja teknologiakeskus Miktechin yritysten kehittämistoimintaan.

Wenzhoun alueen Yueqinin kaupungin johto vieraili Mikkelissä heinäkuun alussa ja tutustui myös Aalto yliopiston Pienyrityskeskukseen.

2.12 Asiakslähtöisyys ja palvelukanavat

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto parantaa toimintansa asiakslähtöisyyttä asiakaspalautejärjestelmän, asiakassegmentoinnin ja toiminnan vuorovaikutteisuuden lisäämisen avulla.

Toteuma-arvio:

Aluehallintovirastojen toiminnan kehittämisyksikkö on valmistellut asiakassegmentointia ja asiakaspalautejärjestelmän kehittämistä yhteistyössä aluehallintovirastojen asiakassegmentointiyhdyskuntien ja tietohallinnon edustajan sekä SPA-hankkeen julkaisujärjestelmäprojektin projektipäällikön kanssa. Aluehallintovirastojen toiminnan kehittämisyksikkö on laatinut valmistelun pohjalta suunnitelman ”Aluehallintovirastojen asiakassegmentointi ja asiakaspalautejärjestelmän kehittäminen” (luonnos 0.4.14.4.2011).

Luonnosta ei ole vielä käsitelty aluehallintovirastossa. Ehdotettu asiakassegmentointi rakentuu aluehallintovirastojen tunnistettuihin osaprosesseihin ja segmentit perustuvat aluehallintovirastojen tehtäväluokitukseen 1.1.2010.

Valmistelutyötä jatketaan syksyllä 2011 aluehallintovirastojen toiminnan kehittämisryhmien ohjauksessa.

Viraston toiminnan vuorovaikutteisuutta on lisätty kaikissa niissä toiminnoissa, joissa se on ollut mahdollista suoraan asiakkaiden ja eri sidosryhmien kanssa sekä myös verkkoviestintänsä keinoin. Vuorovaikutteisuuden lisääminen oli tavoitteena myös keväisessä avointen ovien tapahtumassa, joka järjestettiin Mikkelin toimipaikassa. Vastaavat tapahtumat järjestetään syksyllä Kuopiossa ja Joensuussa.

Yhteispalvelujen kehittäminen

Itä-Suomen aluehallintovirasto on ollut mukana maakuntaliittojen tilaisuuksissa suunnittelemassa yhteispalveluja. Yhteispalvelujen kehittymistä on arvioitu peruspalvelujen arvioinnissa, jossa jouduttiin tarkistamaan alueellisesti valtakunnallisen kyselyn puutteellisia tietoja. Yhteispalvelupisteet ovat lisääntyneet ja valtion toimipaikat ovat vähentyneet erityisesti Pohjois-Karjalassa. Ongelmana yhteispalvelujen muodostamisessa on nimenomaan syrjäisimmät alueet, joissa yhteispalveluun ei ole osallistumassa montaa toimijaa kunnan ja kansaneläkelaitoksen lisäksi. Tuleva TE-toimistojen uudistus tuo mahdollisuuden suunnitella toimivia yhteispalveluja. Kuntien mukaantulo on edelleen hidasta ja valtiolta odotetaan tukea yhteispalvelutoimintaan. Tilanne yhteispalveluissa muuttuu jatkuvasti, koska valtion paikallisviranomaiset uudistavat palvelujaan keskittyen yhä enemmän sähköisiin palveluihin.

2.13 Sähköinen asiointi

Itä-Suomen aluehallintovirasto on ollut aktiivisesti mukana aluehallintovirastojen yhteistyössä kehittämässä sähköistä asiointia SPA-hankkeen eri projekteissa. Itä-Suomen aluehallintovirasto on edistänyt sähköistä asiointia kaikissa niissä toiminnoissaan, joissa se on ollut mahdollista.

2.14 Prosessit

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto toimii vastuualuerajat ylittävässä poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja hyödyntää tästä saatavia synergiaetuja.

Aluehallintovirasto ottaa käyttöön prosessijohtamisen toimintamalleja sekä tunnistaa, kuvaa ja kehittää ydin- ja tukiprosesseja.

Toteuma-arvio:

Vuonna 2011 Itä-Suomen aluehallintoviraston toiminnassa erityisteemana on ollut turvallisuus. Poikkihallinnollinen toiminta on edennyt hyvin ydinprosesseista erityisesti turvallisuusprosessissa. Tähän on vaikuttanut muun muassa aktiivinen toiminta ja yhteistyö sisäisen turvallisuuden edistämiseksi.

Aluehallintovirastojen ydin- ja tukiprosessit on määritelty valtakunnallisesti. Keväällä 2011 päättyneessä HAUS kehittämiskeskuksen toteuttamassa aluehallintovirastojen prosessien kehittämiskoulutuksessa on keskusteltu prosessitasojen määrittelystä (ydinprosessit, osaprosessit, palveluprosessit ja tukiprosessit).

Aluehallintovirastojen toiminnan kehittämissyksikön ja aluehallintovirastojen prosessien kehittämisyhdyshenkilöiden yhteisessä workshop tilaisuudessa on suunniteltu prosessien kehittämistyön etenemis- ja organisointimallia virastotasolla. Siihen sisältyy myös prosessien johtamishierarkia. Malli on ollut esillä keväällä aluehallintoviraston johtoryhmän ja aluehallintovirastojen ylijohtajien kokouksissa.

Aluehallintovirasto jatkaa yhteisen mallin pohjalta virastotasolla prosessien kehittämistyötä yhdessä muiden aluehallintovirastojen ja ohjaavien ministeriöiden kanssa aluehallintovirastojen toiminnan kehittämissyksikön ohjauksen ja koordinoinnin mukaan.

2.15 Sisäinen valvonta

Itä-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt 3.3.2011 Lounais-Suomen aluehallintoviraston sisäisen tarkastuksen toimintayksikön kanssa palvelusopimuksen, jonka mukaisesti toimintayksikkö tuottaa virastolle sisäisen tarkastuksen palveluja.

Vuonna 2010 suoritettussa käyttöoikeuksien hallinnan ja palkkahallinnon prosessien kartoituksen tarkastuksessa ilmenneet kehittämistarpeet on suoritettu. Viimeisenä alkuvuodesta toteutettiin Rondon valtuuksien rajaukset. Alkuvuodesta 2011 toimintayksikkö suoritti taloussääntöä täydentävien virastokohtaisten ohjeiden tarkastuksen. Tarkastuksesta 5.7.2011 saadun muistion mukaiset suositukset täydentämisestä on jo osittain käynnistetty ja suoritetaan loppuun syksyllä. Aluehallintoviraston mielestä kuitenkin täydennyssuosituksia ovat osittain sellaisia, jotka kuuluisivat Etelä-Suomen aluehallintoviraston kirjanpitoyksikön, valtakunnallisen työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikön ja Palkeiden tehtäväksi yhteisesti kaikille aluehallintovirastoille. Määräyksiä tulisi myös ottaa kattavammin taloussääntöön ja prosessikuvausten tulisi olla yhtenäiset.

Valtiontalouden tarkastusvirasto suoritti Itä-Suomen aluehallintovirastossa laillisuustarkastuksen yhteishankintavelvoitteen noudattamisesta. Maaliskuussa 2011 saadun raportin mukaan tarkastuksen johtopäätöksenä VTV totesi, että Itä-Suomen aluehallintoviraston hankinnoissa noudatetaan yhteishankintavelvoitetta kohtuullisen hyvin ja poikkeamisten syytä voidaan pääsääntöisesti pitää hyväksyttävänä. Raportti käsiteltiin johtoryhmässä ja linjattiin vastuita hankintatoimessa sekä menettelyt, mikäli joudutaan poikkeamaan yhteishankintavelvoitteesta.

Itä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelutoimikunta toteutti keväällä toimitilojen vaarojen ja haittojen arvioinnin selvittämisen paikkakunnittain. Vaarojen ja haittojen aiheuttamat riskit arvioitiin ja määriteltiin toimenpiteet, vastuut ja aikataulu. Selvityksen tulokset on käyty läpi myös vuokranantajan kanssa. Selvityksessä määriteltiin myös riskien suuruus ja todennäköisyys. Havaitut epäkohdat on jo suurimmaksi osaksi korjattu, mikäli se on ollut mahdollista. Selvitystyön yhteydessä kartoitettiin myös työtehtäviin liittyvät vaarat ja haitat sekä henkinen kuormittavuus. Varsinaiset toimenpiteet esitetään työsuojelun toimintaohjelmassa.

Maaliskuun johtoryhmän kokouksessa pidettiin info sisäisen valvonnan merkityksestä ja menettelytavoista osana johdon normaalia päivittäistä työtä.

Hallintopalvelujen vastuuyksikkö suorittaa maistraattien revisiotarkastukset

2.16 Viestintä

Itä-Suomen aluehallintovirasto on jatkanut vuonna 2010 aloitettua aktiivista tiedottamista viraston toiminnasta ja tehtävistä. Painotus on ollut sidosryhmäviestinnässä sekä suorissa kontakteissa asiakkaisiin, mediaviestintää unohtamatta. Vuorovaikutteisuuden lisääminen on ollut jatkuvana kehittämisen kohteena niin henkilökohtaisessa kuin myös verkkoviestinnässä. Ylijohtaja on julkaissut verkkosivuilla 10 blogikirjoitusta, joista on myös tiedotettu suoraan mediallyle. Tiedotustilaisuuksia on järjestetty yhteensä yhdeksän ja tiedotteita lähetetty 60. Viraston tehtävien ja toimintojen tunnetuksi tekeminen vaatii jatkuvaa panostusta niin tiedottamiseen kuin myös viestinnän seurantaan sekä virheellisiin tietoihin reagointiin.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on julkaissut uuden esitteen ”Hyvinvointia itäsuomalaisille”, jonka tavoitteena on nostaa esiin Itä-Suomen aluehallintoviraston roolia itäsuomalaisten hyvinvoinnin turvaajana aluehallintovirastojen kolmen ydinprosessin (oikeusturva, hyvinvointi ja turvallisuus) mukaisesti. Myös muita, lähinnä sähköisiä esittelymateriaaleja on kehitetty vastuualueilta tulleiden tarpeiden pohjalta.

Itä-Suomen aluehallintoviraston tehtäviä, henkilöstöä sekä tiloja tehtiin tunnetuksi järjestämällä keväinen avoimien ovien tapahtuma Mikkelin toimipaikassa. Päivästä saatiin asiakkailta hyvää palautetta ja vastaavat tapahtumat järjestetään syksyllä Kuopiossa ja Joensuussa.

Verkkoviestinnän kehittämisessä Itä-Suomen aluehallintovirasto on ollut aktiivisesti mukana SPA-hankkeen julkaisujärjestelmät ja siihen liittyvät verkkopalvelut -projektissa sekä aluehallintovirastojen välisessä yhteistyössä nykyisten sivujen käytettävyyden parantamiseksi. Itä-Suomen aluehallintovirasto on aluehallintovirastojen edustajana myös ympäristöhallinnon verkkopalvelu-uudistuksessa.

Sisäisen tiedotuksen keskeisinä välineinä on käytetty intranetsivustoa, sähköpostia, esittelymateriaaleja sekä henkilöstön yhteisiä tilaisuuksia, kuten ylijohdajan keskustelutilaisuudet eli Ellin tuokiot.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on osallistunut aluehallintovirastojen yhteisen viestinnän kehittämiseen toimimalla aktiivisesti viestinnän kehittämissyöryhmässä, jossa kevään 2011 aikana on valmisteltu mm. aluehallintovirastojen yhteistä viestintästrategiaa sekä sosiaalisen median käyttöpolitiikka.

2.17 Erikoistumistehtäviä koskevat tavoitteet

Valtakunnallinen maistraattien ohjaus ja kehittäminen

Tulostavoite:

Valtakunnallinen maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö ohjaa ja kehittää keskitetysti ja kokonaisvaltaisesti maistraatteja tavoitteena toiminnan tehokkuus, taloudellisuus ja laadukkuus. Yksikkö myös valvoo maistraattien toimintaa.

Toteuma-arvio:

Maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö on ohjannut ja kehittänyt keskitetysti maistraattien toimintaa huomioiden toiminnan tehokkuuden, taloudellisuuden ja laadukkuuden. Yksikkö on toiminut maistraattiorganisaation edustajana ja tehnyt maistraattien puolesta palvelusopimukset eri yhteistyökumppaneiden kanssa.

1. Ohjaus

Yksikkö vastaa maistraattien tulosohjauksesta siten, että maistraattien voimavarat ja tavoitteet sekä toiminnan tehokkuus ja laatu ovat tasapainossa keskenään, ja että toiminnalla saadaan kustannustehokkaasti aikaan maistraateille asetetut strategiset tavoitteet. Yksikön yhtenä tehtävänä on maistraattien palkkauspolitiikan määrittely, jota on toteutettu yhdessä

työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikön kanssa mm. osallistumalla maistraattien VES-neuvotteluihin ja palkkauksen arviointiryhmän työhön työnantajan edustajana.

Vuoden 2011 aikana:

- Yksikkö on käynyt tulosneuvottelut 24 maistraatin kanssa ja ottanut käyttöön yhtenäisen mallin tulosohjauksen toteuttamisessa koko maassa, sekä kehittänyt sitä.
- Yksikkö on laatinut kirjanpitoyksikön toimintakertomukseen maistraattien toimintakertomuksen ja kustannusvastaavuuslaskelman.
- Yksikkö on kehittänyt maistraattien toiminnan ja talouden suunnittelua sekä tulosraportointia siten, että maistraateilla on käytössä toiminnan ja talouden suunnittelussa sekä raportoinnissa yhtenäinen malli.
- Yksikkö on jakanut maistraattien toimintamäärärahat ja henkilöresurssit tulosneuvotteluissa sovitun mukaisesti.
- Yksikkö on vastannut maistraattien tuottavuusohjelman koordinoinnista siten, että tuottavuusohjelman tavoitteet saavutetaan 97 %:sti.
- Yksikkö on organisoinut maistraattien toimialueiden laajentaminen 2011 - 2012 -hankkeen, jonka toteuttamista ja toimeenpanoa yksikkö koordinoi. Hankkeen toteuttamiseksi on asetettu talous-, henkilöstö- ja tietohallintoryhmä sekä alueelliset projektiryhmät, joiden tavoitteena on varmistaa laajentumisesta aiheutuvien muutosten joustava toteuttaminen. Toimialuelaajennukseen liittyvää muutuskoulutusta ja myös maistraattien KAIKU-hanketta on valmisteltu henkilöstöryhmän alaisuudessa toimivassa koulutusryhmässä. Laajentumishankkeen yhteydessä toteutetaan myös maistraattien resurssiselvitys. Hankkeen toteuttaminen on edennyt hyvin ja on aikataulussa.
- Yksikkö on edistänyt yhteispalveluun liittyvän etäpalvelua yhdessä maistraattien ja valtiovarainministeriön kanssa.
- Yksikkö on osallistunut maistraattien strategia-asiakirjan 2012 - 2015 valmisteluun.
- Maistraattien henkilöstöstrategian päivittäminen vuoden 2011 aikana maistraattien toimialueiden laajentamisen valmistelun yhteydessä -tavoite siirtynee seuraavalle vuodelle resurssipulan vuoksi.

2. Kehittäminen

Maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikön tehtävänä on maistraattiorganisaation toiminnan kehittäminen. Yksikkö koordinoi ja toimeenpanee kehittämishankkeita, joiden tavoitteet ja painopisteet määrittellään toiminnallisessa tulossopimuksessa. Vuoden 2011 osalta keskeiset kehittämistehtävät liittyvät maistraattien toimialueiden laajentamiseen, mutta kehittämissiivä tehtäviä tehdään laajasti koko palvelusektorilla.

KIEKU-hanke tuo koko valtionhallintoon yhtenäisen talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmän ja uudet toimintatavat. Maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö on vahvasti mukana hankkeen toteuttamisessa maistraattien edustajana. Maistraattien uusi kassajärjestelmähanke on maistraattiorganisaatiosta riippumattomista syistä aikataulusta jäljessä lähes vuoden, mutta on tulossa käyttöön kaikkiin maistraatteihin syksyn aikana. Yksikön toiminnallisessa tulossopimuksessa yhtenä tavoitteena on johdon tietojärjestelmän määrittely vuonna 2011. Johdon tietojärjestelmähankeen esiselvitys ja tarvekartoitus on käynnistetty. Ensivaiheessa selvitetään KIEKU:n tarjoamat mahdollisuudet johdon raportoinnille. Työtä valmistellaan yhteistyössä aluehallintovirastojen tietohallinnon ja kirjanpitoyksikön kanssa.

Yksikkö koordinoi ja toimeenpanee holhoustoimen tilintarkastuksen kehittämishankkeita yhteistyössä oikeusministeriön kanssa ja tekee ehdotuksia holhoustoimen lainsäädännöllisiin muutoksiin. Yksikkö on ollut tiiviisti mukana holhoustoimilain uusien säännösten valmistelussa. Maistraateille on annettu ohjeistusta holhoustoimilain säännösten muutosten osalta.

Maistraattien tilintarkastuksen kehittämistyöryhmän tehtävänä on tarkentaa hyvän tarkastustavan sisältöä sekä määritellä laissa esiin tuodun yleispiirteisen tarkastuksen käyttömahdollisuuksia, sisältöä ja toteuttamista. Työryhmä on antanut väliraportin ja ohjeistus maistraateille on viimeisteltävänä. Uusi holhousasioiden rekisteri käyttöön otetaan syksyllä 2011.

Maistraattien ydinprosessit on vahvistettu ja palveluprosessien kehittämistyöhön on perustettu maistraattien toimintamallit 2011 -työryhmä. Kehittämistoimintaan ja yhtenäisiin palveluprosesseihin liittyy keskeisesti myös maistraattien tietojärjestelmien kehittäminen. Tulos-sopimuksen mukaisesti yksikkö täsmentää maistraattien eri palvelukanavien kautta tarjottavia palveluita tekemällä sähköisen asiointin strategian mukaisesti toteuttamissuunnitelman maistraattiorganisaation omista sähköisen asiointin kehittämishankkeista marraskuussa 2011. Hankkeiden avulla tuetaan mm. maistraattien palveluiden saatavuutta ja tiedonhallintaa. Yksikkö ottaa käyttöön ValtIT:n tuottamia palveluita niiden aikataulun mukaisesti.

Maistraattien tiedonohjausjärjestelmän ja elektronisen arkistonmuodostussuunnitelman (eAMS) määrittelyt uutta maistraattien asianhallintajärjestelmää (VALDA) ja sen käyttöönottoa varten on käynnistetty. Myös itse VALDA-käyttöönottoprojekti on työn alla. Asianhallinnan uudistamisen tarkoituksena on toteuttaa sähköisen asiointin strategian mukaisia vaatimuksia sekä mahdollistaa siirtyminen Arkistolaitoksen sähköiseen arkistointiin. Sähköisten toimintatapojen kehittämisen tueksi on toteutettu ensimmäinen versio Maistraattien kokonaisarkkitehtuurista toukokuussa 2011.

Perhelehtien digitointi-hankeen suunnittelu tullaan aloittamaan joulukuussa 2011, mikäli valtiovarainministeriö myöntää hankkeelle rahoituksen. Hanke on kolmevuotinen ja sitä tullaan valmistelemaan yhteistyössä Väestörekisterikeskuksen kanssa. Myös Mikkelin maakunta-arkiston kanssa on käyty alustavia keskusteluja yhteistyöstä Perhelehti -hankkeesta.

Maistraattien puhelintekniikan uudistamiseen liittyvä VoIP-selvitys on tehty.

3. Valvonta

Yksikkö valvoo maistraattien toimintaa. Vuoden 2011 aikana:

- Yksikkö on organisoinut yhteistyössä hallintopalvelujen vastuuyksikön kanssa maistraattien revisiotarkastukset. Maistraattien sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma on vahvistettu maaliskuussa 2011. Yksikkö on järjestänyt maistraattien johdolle sisäiseen valvontaan ja riskien hallintaan liittyvän tietoiskun toukokuussa järjestettyjen maistraattien päällikköpäivien yhteydessä.
- Yksikkö on käsitellyt kahdeksan maistraattien toiminnasta tehtyä kantelua, joista viisi on ratkaistu. Vuonna 2010 yksiköllä oli koko vuoden aikana yhteensä kuusi kantelua. Kantelut ovat liittyneet pääasiassa holhoustoimen asioihin.
- Yksikkö on antanut pyydettyjä lausuntoja kahdeksan kpl hallinnollisista ja lainsäädännöllisistä muutoksista mm. ministeriöille ja eduskunnalle. Vastaava määrä koko vuonna 2010 oli 14 kpl.

Valtakunnallinen aluehallintovirastojen ja maistraattien palkka- ja työnantajapolitiikan sekä aluehallintovirastojen henkilöstösuunnittelun, raportoinnin ja henkilöstön kehittämisen erikoistumisyksikkö

1. Aluehallintovirastojen ja maistraattien työnantaja- ja henkilöstöpolitiikan kehittäminen

Yksikkö on jatkanut aluehallintovirastojen työnantajapolitiikkaa koordinoivan työryhmän ja maistraattien työnantajapolitiikkaa koordinoivan työryhmän kokouksia. Kokouksissa on välitetty tietoja ja muodostettu yhteisiä näkemyksiä aluehallintovirastojen ja maistraattien työnantaja- ja henkilöstöpolitiikasta. Yksikkö on antanut neuvontaa ja tulkinta-apua virkamieslainsäädännöllisissä ja virkaehtosopimuksellisissa kysymyksissä virastojen työnantajien edustajille.

Yksikkö on neuvotellut tarkentavan virkaehtosopimuksen maistraattien tasa-arvo- ja virastoerän käytöstä sekä päivittänyt maistraattien palkkausjärjestelmää koskevan tarkentavan virkaehtosopimuksen keskustason sopimusten mukaiseksi. Lisäksi maistraateille on perustettu valtakunnallinen yhteistoimintaelin. Yksikkö neuvotteli kevään 2011 aikana järjestöosapuolten kanssa työaikapankkijärjestelmän käynnistämisestä aluehallintovirastoille, mutta yhteistä näkemystä työaikapankkijärjestelmän sisällöstä ei saavutettu.

2. Henkilöstövoimavarojen hallinta ja osaamisen kehittäminen

Yksikkö on valmistellut aluehallintovirastojen henkilöstöstrategiaa määrittelemällä strategian painopistealueita avainryhmien haastatteluissa. Henkilöstökysely toteutetaan elo-syyskuun aikana, jonka jälkeen strategia voidaan viimeistellä. Aluehallintovirastojen päihdeohjelma valmistuu elokuun aikana.

Aluehallintovirastojen Kaiku-hankkeeseen 2011 on saatu rahoitusta 70 000 euroa ja hanke on käynnistetty. Osaamiskartoituksen laatimista tukevan sähköisen järjestelmän käyttöönottoa valmistellaan yhteistyössä aluehallintovirastojen koulutusyhdyshenkilöiden kanssa Kieku-hankkeen aikataulun mukaisesti.

3. Aluehallintovirastojen palkkausjärjestelmän valmistelu

Työnantaja on jättänyt palkkausjärjestelmästä kaksi tarjousta järjestöosapuolille keväällä 2011. Jälkimmäinen tarjous on jätetty kesäkuun lopulla ja siitä neuvottelut jatkuvat elokuussa. Järjestelmän rakentaminen on ollut haastavaa ja työn valmistuminen on viivästynyt. Aluehallintovirastojen ja ELYjen palkkausjärjestelmiä sovitetaan yhteen siltä osin kuin se on mahdollista.

4. Muut tehtävät

Maistraattien toimialueiden laajentaminen -hankkeessa työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikkö on vastannut henkilöstöpoliittisen työryhmän ja siihen sisältyvien alaryhmien (koulutus ja henkilöstöhallinnon tekniset asiat) toiminnasta. Työryhmä on täsmentänyt uudistukseen liittyviä henkilöstövaikutuksia, valmistellut uudistukseen liittyviä henkilöstöpoliittisia periaatteita ja vastannut koulutustyöryhmän ja henkilöstöhallinnon teknisen ryhmän ohjauksesta. Koulutusryhmä on valmistellut maistraattikohtaisten muutosryhmien koulutuksen ja päälliköiden koulutuksen, jotka toteutetaan yhteistyössä HAUSin kanssa. Työyhteisö- ja esimieskoulutuksen järjestämiseen on haettu Kaiku-rahaa.

Yksikkö on vastannut Kieku-hankkeen käynnistämisestä ja toteuttamisesta henkilöstöhallinnon osalta aluehallintovirastoissa ja maistraateissa sekä osallistunut koko hankkeen muutosjohtamisen (viestintä, koulutus ja sidosryhmäyhteistyö) suunnitteluun ja toteutuk-

seen. Henkilöstöhallinto-osion käyttöönottoon on yksikön ulkopuolelta ohjattu 0,7 htv:tta Etelä-Suomen aluehallintovirastosta sekä lisäksi työpanosta Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen Tupa-yksiköstä.

Hautaustoimilain mukaiset tehtävät

Itä-Suomen aluehallintovirasto hoitaa koko maan alueella hautaustoimilaissa tarkoitetut lupa- ja valvonta-asiat sekä kiinteistörekisteritehtävät

Alkuvuonna 2011 on tehty 16 hautaustoimilain mukaista lupapäätöstä. Valvonta-asioita on ollut kaksi. Lupapäätösten keskimääräinen käsittelyaika on ollut alle kaksi kuukautta. Puhe- ja kirjallista tapahtuvaa asiakasneuvontaa on ollut lähes päivittäin.

Kiinteistörekisterin ajantasaistaminen on aloitettu Itä-Suomen, Pohjois-Suomen ja Lapin aluehallintovirastojen alueella. Muiden aluehallintovirastoalueiden selvittäminen aloitetaan myöhemmin. Kiinteistörekisterin kokonaan kuntoon saattaminen kestää useita vuosia johon liian vähäisestä henkilöressussista suhteessa tehtävän laajuuteen. Tehtävän eteneminen riippuu myös maanmittauslaitosten mahdollisuudesta tehdä maastokäyntejä edellyttäviä toimituksia.

2.18 Johtamisen ja henkilöstön kehittäminen

Tulostavoite:

Aluehallintovirasto kiinnittää erityistä huomiota muutoksen johtamiseen, yhtenäisen toimintakulttuurin luomiseen sekä esimiesten ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen.

Toteuma-arvio:

Aluehallintovirasto laati helmikuun 2011 loppuun mennessä aluehallintoviraston henkilöstösuunnitelman 2010 - 2015. Suunnitelman tarkentaminen jatkuu VM:n ja ohjaavien ministeriöiden palautteen pohjalta. Rekrytointeja varsinkin suunnittelu vuosien 2010 - 2015 loppupuolella on tarkistettava tasapainoon tuottavuusveloitteiden kanssa. Eritoten hallintopalvelujen vastuuyksiköille on annettu palautteessa tehostetut veloitteet.

Aluehallintoviraston henkilöstön kehityskeskustelut käytiin huhtikuun loppuun mennessä. Virasto suoritti suoritusarviointi- ja kehityskeskusteluja koskevan kyselyn henkilöstölle touko-kesäkuun vaihteessa. Kyselyn tavoitteena on arvioida keskustelujen onnistumista ja saada kehittämissesityksiä keskustelukäytäntöjen kehittämiseksi. Palkkausjärjestelmän muutokseen valmistaudutaan yhteisessä aikataulussa muiden aluehallintovirastojen kanssa.

Johtoryhmässä sekä yhteistyötoimikunnassa käsiteltiin aluehallintoviraston tehtävien sijoittamista paikkakunnille ja vaikutuksia henkilöstön sijoittumiseen siirtymäkauden loputtua. Muutoksen kohteena olevan henkilöstön kanssa on keskusteltu kehityskeskustelujen yhteydessä ja erillisissä keskusteluissa tehtävien siirtymisestä ja siirtymisveloitteesta päätoimipaikkaan. Muutosturvaan ja virkajärjestelymahdollisuuksiin liittyvät toimenpiteet tehostuvat syksyllä.

Aluehallintoviraston oppimiskartoitus tehdään yhteistyössä muiden aluehallintovirastojen kanssa valtakunnallisen työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikön ohjauksessa kaikille

aluehallintovirastoille yhteisen mallin ja aikataulun mukaan. Oppimiskartoituksen tekeminen liitettäneen Kieku- hankkeen toteutusaikatauluun.

Aluehallintovirastojen VMBaro 2010 -tyytyväisyyskysely toteutettiin samaan aikaan kaikissa aluehallintovirastoissa loka-marraskuun vaihteessa. Itä-Suomen aluehallintoviraston tyytyväisyysindeksi oli 3,27. Vastausprosentti oli 68,7. Parantamista ja kehittämistä vaa- tivaksi osa-alueeksi nousi vastausten perusteella Kehittymisen tuki ja siinä erityisesti Tulos- /kehityskeskustelujen toimivuus osaamisen kehittämisessä. Vastaajat olivat tyytyväisimpiä työn sisältöä ja haasteellisuutta, työilmapiiriä ja yhteistyötä sekä työoloja koskeviin osa- alueisiin. Avovastauksissa nousi esille myös työyhteisötaitoihin ja byrokratian vähentämi- seen liittyvät asiat. Muutamassa avovastauksessa todettiin myös syrjintää sekä häirintää ja epäasiallista kohtelua esiintyvän. Tulosten ja kehittämisesitysten käsittely jatkui vuoden 2011 puolella.

Itä-Suomen aluehallintoviraston Kaiku 2011 -hankkeen kehittämiskohteiksi valittiin koko henkilöstön työyhteisötaitojen kehittäminen, byrokratiain vähentäminen ja kehityskeskuste- lukäytäntöjen kehittäminen. Syrjintää sekä häirintää ja epäasiallista kohtelua koskevat asiat nostetaan keskusteluun ja sisällytetään myös Kaiku- hankkeen valmennuksiin.

Aluehallintovirasto on mukana aluehallintovirastojen yhteisessä Kaiku 2011 -hankkeessa, jonka tavoitteena on vahvistaa koko henkilöstön työyhteisötaitoja, kehittää toimintakulttuuria ja toimintatapoja työhyvinvointia tukevaksi sekä luoda kestävää tuottavuutta aluehallintovi- rastoissa.

Aluehallintoviraston työsuojelun toimintaohjelman valmistelua on jatkettu toimitilojen, työn sisällöstä ja erityispiirteistä aiheutuvien vaarojen ja haittojen sekä henkisen kuormittavuuden kartoitusten pohjalta. Työsuojelun toimintaohjelma valmistuu syksyllä 2011.

Aluehallintoviraston johtoryhmässä ja vastuualueiden kokouksissa sekä yhteistyötoimikun- nassa on sovittu yhteisistä toiminta- ja menettelytapaohjeista, joiden tavoitteena on yhte- näistää toimintakulttuuria. Työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkayksikön antamia henkilöstöhal- linnon ohjeita ja suosituksia, on täydennetty edelleen virastotasolla.

Aluehallintoviraston ylijohtaja jatkoi syksyllä aloittamiaan vapaamuotoisia, koko henkilöstöl- le tarkoitettuja toimipaikkakohtaisia ylijohtajan keskustelutuokioita. Tilaisuuksissa on kes- kusteltu ajankohtaisista viraston toimintaan ja talouteen sekä työhyvinvointiin liittyvistä asi- oista. Henkilöstö on kokenut ne erittäin hyviksi.

Aluehallintoviraston ylijohtajan henkilöstötiedotteita on ensimmäisen vuosipuoliskon aikana ilmestynyt viisi. Tiedotteissa on käsitelty mm. hyvää palvelua ja työvirettä, henkilöstön työ- hyvinvointia, toimitiloja, Itä-Suomen kannalta tärkeitä aluehallintoviraston esityksiä hallitus- ohjelmaan ja hallitusohjelman vaikutuksia aluehallintoviraston toimintaan.

Henkilöstöllä on ollut kevään aikana yksi yhteinen virkistyspäivä. Syksyllä järjestetään vielä toimipaikkakohtaiset virkistysiltapäivät.

Aluehallintovirasto asetti loppuvuodesta 2010 virastolle strategiatyöryhmän, jonka tehtävä- nä on tuottaa aluehallintovirastolle strategia vuosille 2012 - 2015. Aluehallintoviraston stra- tegiassa tulee korostua poikkihallinnollisuus ja sen yhteys valtakunnalliseen strategia- asiakirjaan ja alueelliseen aluehallintoviraston strategiseen tulossopimukseen vuosille 2012 - 2015. Strategiatyöryhmä on kevään aikana määritellyt aluehallintoviraston strategiaperus- tan: toiminta- ajatuksen, vision ja arvot. Niitä on käsitelty yhdessä henkilöstön kanssa erilai- sissa tilaisuuksissa. Meneillään on strategisten tulostavoitteiden määrittäminen BCS- tulokorttia apuna käyttäen kolmelle ydinprosessille. Työ valmistuu syksyn kuluessa.

Aluehallintoviraston johtoryhmä osallistui valtiovarainministeriön järjestämään aluehallintovirastojen johdolle tarkoitettuun aluehallintovirastojen johtamisen kehittämisselmaan. Koulutus alkoi vuoden 2010 keväällä ja jatkui vielä vuoden 2011 puolella.

LIITETIEDOT

Liite 1. Suoritteet ja palvelutavoitteiden toteutuminen 30.6.2011 mennessä NETRAssa

Liite 2b. Määrärahan käyttö 2011

ALUEHALLINTOVIRASTO: ITÄ-SUOMI

VUOSISUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN VASTUUALUEITTAIN				TOTEUMA, VUOSI 2010						
mom. 28.40.01	KÄYTTÖ			NETTOUTETTAVAT TULOT				NETTO - KÄYTTÖ	MÄÄRÄRAHAT	TOT %
	HENKIL.KULU	MUUT KULUT	YHTEENSÄ	LIIKETAL.	JULKISOIK.	MUUT	YHTEENSÄ			
YHTEENSÄ	7 845 549	3 126 895	10 972 444	15 985	1 012 705	62 543	1 091 233	9 881 211	9 884 800	100 %
JOHTO	135 152	36 680	171 832	0	0	0	0	171 832	171 832	100 %
PERUSP., OIK.TURVA JA LUVAT	3 709 391	213 831	3 923 222	112	535 318	3 479	538 909	3 384 313	3 384 313	100 %
YMPÄRISTÖLUVAT	1 255 675	120 912	1 376 587	0	452 297	2 188	454 485	922 102	922 102	100 %
TYÖSUOJELU	0	126	126	0	0	0	0	126	126	100 %
POLIISI	0	69128	69 128	0	0	0	0	69 128	69 128	100 %
PELASTUSTOIMI JA VARAUTUMINEN	350 784	25 680	376 464	0	0	0	0	376 464	376 464	100 %
HALLINTOPALVELUT	1 791 758	87 152	1 878 910	72	14 388	596	15 056	1 863 854	1 863 854	100 %
MAISTRAATTIEN OHJAUS- JA KEHITT	365 747	42 169	407 916	0	0	0	0	407 916	407 916	100 %
TYÖNANTAJA- JA HENKILÖSTÖPOLIT	238 380	80 215	318 595	0	0	0	0	318 595	318 595	100 %
MAHD. JAKAMATON	-1 338	2 451 002	2 449 664	15 801	10 702	56 280	82 783	2 366 881	2 370 470	100 %

VUOSISUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN VASTUUALUEITTAIN				ARVIO, VUOSI 2011						
mom. 28.40.01	KÄYTTÖ			NETTOUTETTAVAT TULOT				NETTO - KÄYTTÖ	MÄÄRÄRAHAT	TOT %
	HENKIL.KULU	MUUT KULUT	YHTEENSÄ	LIIKETAL.	JULKISOIK.	MUUT	YHTEENSÄ			
YHTEENSÄ	7 702 060	3 240 250	10 942 310	10 000	940 000	40 000	990 000	9 952 310	9 103 589	109 %
JOHTO	134 240	45 000	179 240	0	0	0	0	179 240	163 520	110 %
PERUSP., OIK.TURVA JA LUVAT	3 622 110	260 000	3 882 110	0	510 000	0	510 000	3 372 110	3 283 150	103 %
YMPÄRISTÖLUVAT	1 302 500	159 000	1 461 500	0	400 000	0	400 000	1 061 500	989 700	107 %
TYÖSUOJELU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#JAKO/0!
POLIISI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#JAKO/0!
PELASTUSTOIMI JA VARAUTUMINEN	280 970	36 000	316 970	0	0	0	0	316 970	304 730	104 %
HALLINTOPALVELUT	1 661 620	106 000	1 767 620	0	10 000	0	10 000	1 757 620	1 721 300	102 %
MAISTRAATTIEN OHJAUS- JA KEHITT	427 570	88 750	516 320	0	0	0	0	516 320	461 010	112 %
TYÖNANTAJA- JA HENKILÖSTÖPOLIT	238 850	85 500	324 350	0	0	0	0	324 350	300 850	108 %
MAHD. JAKAMATON	34 200	2 460 000	2 494 200	10 000	20 000	40 000	70 000	2 424 200	1 879 329	129 %

Liite 3. Arvio vuoden 2011 toteutuvasta henkilötyövuosimäärästä

ALUEHALLINTOVIIRASTON ARVIOITU HENKILÖTYÖVUOSITOTEUMA 2011 (AVI-momentti)**Ohje**

- sarakkeeseen B, kohtaan "2011 toteuma-arvio" riveille 10-15 kirjataan väliraportointiohjeessa pyydetty arvio vuoden 2011 toteutuvasta kokonaishenkilöstömäärästä henkilötyövuosina vastuualueittain
- sarakkeeseen C, kohtaan "2011 tavoite", riville 16 kirjataan strategiseen tulossopimukseen kirjattu AVI-momentin henkilöstökehysluku
- kohtaan "Tarvittaessa kuvaus toimenpiteistä ja aikavälistä" kirjataan tarvittaessa väliraportointiohjeessa pyydetty tiivis kuvaus toimenpiteistä ja aikavälistä

Virasto:

Itä-Suomen aluehallintovirasto

2011 toteuma-arvio	2011 tavoite	
Ylin johto	1,0	
Hallintopalvelut	36,2	
Pelastustoimi	4,9	
Peruspalvelut	58,3	
Ympäristölupa	18,6	
Erikoistumisyksiköt	10,6	
AVI-momentti yhteensä:	129,6	142,0

Tarvittaessa kuvaus toimenpiteistä ja aikavälistä

Virasto ilmoitti vuoden alussa henkilöstölle tiukan määrärahatilanteen takia, että virasto suhtautuu myönteisesti palkattomiin virkavapauksiin ja osa-aikatyöhön siirtymiseen. Virastossa useat virkamiehet ovatkin vuoden 2011 aikana pitäneet eripituisia palkattomia virkavapauksia. Osa-aikaeläkkeelle vuoden aikana siirtyy yhteensä kaksi henkilöä ja lisäksi useampi henkilö työskentelee muutoin määräaikaisesti osa-aikaisena henkilökohtaisten toiveiden mukaisesti. Edellä olevat toimet vaikuttavat henkilötyövuosimäärään pääosin vain väliaikaisesti, mutta toimilla on myös saatu aikaan säästöjä henkilöstömenoissa. Vuoden aikana tapahtuvista eläkkeelle siirtymisistä pääosa on ajoittunut 1. vuosipuoliskolle eikä eläköityneiden tilalle ole rekrytoitu ulkopuolisia henkilöitä tuottavuusveloitteiden johdosta.